Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-112 d.d. 4 maart 2014
(mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. A. Adriaansen en mr. A.M.T. Wigger, leden en mr. F. Faes, secretaris)

Samenvatting

De moeder van Consument heeft op hoge leeftijd een geldlening bij de bank afgesloten. Bijna het gehele bedrag van de geldlening heeft de moeder naar de betaalrekening van de broer van Consument overgemaakt. Consument is van mening dat de bank haar zorgplicht heeft geschonden door de moeder een dergelijk hoge geldlening te verstrekken. Daarnaast had de bank de overboeking van een gedeelte van de beschikbare gelden naar de rekening van de zoon moeten weigeren. De Commissie is van oordeel dat de bank niet had hoeven te twijfelen aan de geestelijke vermogens van de moeder. Er is geen sprake van een schending van de zorgplicht. De vordering van Consument wordt afgewezen.

Consument,

tegen

de naamloze vennootschap ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting van Consument, ontvangen op 5 juli 2013;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid. Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 7 februari 2014 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1. In januari 2009 heeft mevrouw [X], de moeder van Consument (hierna moeder), zich samen met haar zoon, de heer [Y] (hierna: de broer), tot de rechtsvoorgangster van Aangeslotene (verder alleen Aangeslotene) gewend. Op 16 januari 2009 heeft moeder een offerte van Aangeslotene voor een Krediethypotheek voor een bedrag van € 120.000,- geaccepteerd. Deze Krediethypotheek is verstrekt op basis van de dekkingswaarde van de woning van moeder. Als zekerheid voor de terugbetaling van de geldlening heeft Aangeslotene een tweede hypotheekrecht verkregen op de woning van moeder.

3.2. Op 23 maart 2009 is een bedrag van € 118.043,79 afkomstig van dit krediet bijgeschreven op de betaalrekening van moeder. Op 24 maart 2009 is een bedrag van € 60.000,- van de betaalrekening van moeder overgeboekt naar de rekening van de broer. Op 8 april 2009 is een bedrag van € 30.000,- en op 19 mei 2009 is een bedrag van € 10.000,- van de betaalrekening van moeder naar de rekening van de broer overgeboekt. Deze overboekingen zijn telkens verricht op een kantoor van Aangeslotene, waarbij moeder zich heeft gelegitimeerd en voor de opdrachten haar handtekening heeft gezet.

3.3. Op 8 januari 2011 is de moeder van Consument overleden.

4. De vordering en grondslagen

4.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot vergoeding van een bedrag van € 100.000,-. alsmede betaalde rente vanaf het moment van de opnames.

4.2. Aan deze vordering legt Consument ten grondslag dat Aangeslotene haar zorgplicht heeft geschonden. In het kader hiervan stelt Consument dat Aangeslotene, gezien de leeftijd van moeder alsmede haar lichamelijke en geestelijke achteruitgang, de Krediethypotheek van € 120.000,- niet aan moeder had mogen verstrekken. Volgens Consument ging het initiatief tot het aangaan van de Krediethypotheek niet uit van moeder, maar van de broer. Daarnaast heeft Aangeslotene zich schuldig gemaakt aan overkreditering door een dergelijk hoog bedrag aan moeder te verstrekken, terwijl zij een laag inkomen had. Voorts had Aangeslotene er op dienen toe te zien dat de bedragen door moeder werden aangewend voor het doel van het krediet en hadden de overmakingen aan de broer niet mogen plaatsvinden.

4.3. Op de stellingen die Aangeslotene aan haar verweer ten grondslag legt wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

5. Beoordeling

5.1. De Commissie dient de vraag te beantwoorden of Aangeslotene is tekort geschoten in haar zorgplicht door moeder een Krediethypotheek te verstrekken en de overboeking van de beschikbaar gestelde gelden naar de rekening van de broer toe te staan.

5.2. Aangeslotene heeft betwist dat zij is tekortgeschoten in haar zorgplicht. Aangeslotene heeft aangegeven dat zij geen enkele grond had om te twijfelen aan het geestelijke vermogen van moeder en dat zowel het afsluiten van de Krediethypotheek als ook de

betalingen naar de rekening van de broer conform de wens van moeder zijn uitgevoerd. Ter zitting heeft de heer [Z] verklaard dat hij geen enkele reden had om te twijfelen aan de geestelijke vermogens van moeder bij het aanvragen van de overboekingen; moeder voerde hierbij zelfs het woord.

5.3. De Commissie is van oordeel dat er onvoldoende feiten en omstandigheden zijn gebleken op grond waarvan Aangeslotene had dienen te twijfelen aan de geestelijke vermogens van moeder bij het afsluiten van de Krediethypotheek en bij het geven van de opdrachten tot overboeking aan de broer van Consument. De Commissie neemt hierbij in aanmerking dat moeder zelf bij het afsluiten van de Krediethypotheek als ook bij de overboekingen op het kantoor van Aangeslotene aanwezig is geweest. Tevens is er een notaris betrokken geweest bij het vestigen van een hypotheekrecht op de woning van moeder in het kader van de Krediethypotheek. Een notaris moet zich in een voorkomend geval een oordeel vormen over het geestelijke vermogen van een persoon ten behoeve van de door hem/haar gewenste notariële dienstverlening. De Commissie heeft geen aanwijzingen dat de betrokken notaris destijds daaromtrent enige twijfel had. Tot slot is uit de ter zitting gegeven verklaring van de heer [Z] gebleken dat ook hij geen reden had om te twijfelen aan de geestelijke vermogens van moeder ten tijde van de overboekingen.

5.4. Voor zover Consument stelt dat het aangaan van de Kredietovereenkomst het uitsluitend initiatief was van de broer, is de Commissie van oordeel dat Consument onvoldoende feiten en omstandigheden heeft gesteld ten aanzien van deze stelling. Dat de broer in dit kader mogelijk misbruik heeft gemaakt van de vertrouwensrelatie die tussen moeder en hem bestond, is bovendien een omstandigheid die niet voor rekening van Aangeslotene kan komen.

5.5. Ten aanzien van de stelling van Consument dat Aangeslotene zich schuldig heeft gemaakt aan overkreditering is de Commissie van oordeel, dat de Krediethypotheek niet is verstrekt op basis van het inkomen van moeder, maar op basis van de dekkingswaarde van de woning van moeder. Volgens de destijds heersende opvattingen was een dergelijke geldlening op basis van overwaarde niet ongebruikelijk en werd het evenmin als bijzonder risicovol beschouwd.

5.6. Voor zover Consument stelt dat Aangeslotene de overboekingen niet had mogen toestaan omdat de Krediethypotheek onder meer bedoeld was voor een verbouwing en voor het in de toekomst kunnen betalen van de beide hypothecaire leningen, is de Commissie van oordeel dat moeder op grond van de overeenkomst vrij was in het bepalen van de bestemming van de beschikbaar gestelde gelden en Aangeslotene niet gehouden was om na te gaan of de opdrachten tot overboeking aan de broer van Consument daarmee in overeenstemming waren.

5.7. De Commissie van oordeel dat Aangeslotene niet is tekort geschoten in de op haar rustende zorgplicht. Al het voorgaande leidt tot de conclusie dat de vordering van Consument moet worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.